

Twee gebouwen: het Rodeamentoshuis of Casa de Rodeos (Huis der Ommegang) waar nabestaanden zevenmaal rond de kist van een mannelijke overledene liepen. En het Cazinha dos Cohanim, het gebouwtje van waaruit de Cohaniem, die niet in aanraking mogen komen met de doden, de begrafenis zodoende konden meemaken en daarbij aanwezig konden zijn.

zwaveldamp van de Isla

Boy Lawson maakte in 1964 deze foto en nog vele andere foto's van reliëfs op de grafstenen. Het zou interessant zijn na te gaan of deze grafstenen nu nog terug te vinden zijn. Mogelijk dat het verweer onder invloed van de raffinaderijrook de reliëfs behoorlijk heeft beschadigd.

Op de sabbat en de joodse feest- en gedenkdagen zijn de begraafplaatsen voor bezoek gesloten. De begraafplaats heeft dezelfde heiligheid als een synagoge, waar heren gevraagd wordt het hoofd te bedekken.

maar een kleine honderd deels leesbaar. Dat wordt ook elke keer minder, door de constante blootstelling aan zwavelhoudende uitstoten van de schoorstenen van de olieraffinaderij, wat de graven met een gelige neerslag bedekt.

De grafzerken op Beth Haim Blenheim vertegenwoordigen een groot cultuurhistorisch belang, maar vertonen vele scheuren. De betonnen ondergrond waarop ze nu staan - die rond 1930 na een grondige aanpak ervoor moest zorgen dat de grafstenen hierdoor voor altijd beschermd zouden zijn en voor altijd zichtbaar zouden blijven, toen de 2.568 zerken van de aarde werden gelicht en op een betonnen verhoging van ongeveer een halve meter werden geplaatst - is helaas alweer zwaar aangetast. Ook de beeltenissen van Bijbelse taferelen zijn bijna niet meer te onderscheiden en zijn de inscripties amper te lezen. Het zijn juist deze religieuze taferelen en inscripties die, naast de ouderdom van de begraafplaats, het grote cultuurhistorisch belang vertegenwoordigen.

Gedurende de jaren veertig en vijftig liet rabbijn dr. Isaac S. Emmanuel de grafstenen fotograferen, inventariseren, documenteren en uiteindelijk beschrijven in zijn waardevolle boek 'Precious Stones of the Jews of Curaçao. Curaçao Jewry, 1656-1957'. In dit boek, dat in 1957 verscheen, catalogiseerde en lokaliseerde hij op een kaart alle zichtbare grafzerken van Beth Haim. De foto's toonden duidelijke en goed leesbare inscripties van de drie eeuwen oude zerken. Begin jaren negentig werden onder de aarde bij toeval nog vijf grafstenen ont-

dekt door Charles Gomes Casseles. Deze grafstenen uit de tweede helft van de 18e eeuw verkeerden op het moment van ontdekking in uitstekende conditie, zeker vergeleken met de grafzerken die in de jaren dertig blootgelegd werden. Kennelijk had de laag aarde deze beschermd tegen de verweringsfactoren.

Het was in 1959 dat de Russische architect/restaureur/beeldhouwer Alexeenko er als eerste in slaagde om van drie van de fraaiste grafzerken op Beth Haim afgietsels te maken.

Aldus ontstonden replica's die geheel overeenkwamen met de grafstenen, zoals zij er oorspronkelijk uitgezien moesten heb-

ben. De replica's zijn nog steeds te bezichtigen op de patio van het museum bij de Synagoge Mikvé Israel-Emanuel in Punda.

Sefardische begraafplaatsen worden gekenmerkt door liggende grafstenen, terwijl op Asjkenazische begraafplaatsen de grafstenen rechtop staan.

